

FINNMÁRKOKOMIŠUVDNA FINNMARKSKOMMISJONEN

MELDING OM MULIG(E) RETTIGHET(ER)

Finnmarkskommisjonen skal etter finnmarksloven § 29, jf. § 5 tredje ledd kartlegge hvilke bruks- og eierrettigheter befolkningen i Finnmark har opparbeidet med grunnlag i langvarig bruk av utmarka i fylket. Kommisjonens kartlegging er begrenset til den grunnen som Finnmarkseiendommen (FeFo) overtok fra Statskog 1. juli 2006, og omfatter dermed ikke privat bruk som er fradelt før denne dato.

Skjemaet er veiledende. Det stilles ingen formkrav i forbindelse med å gjøre kommisjonen kjent med mulige rettigheter som er opparbeidet på den grunn som FeFo forvalter. Mulige rettighetshavere anmodes imidlertid om å bruke skjemaet, eller på annen måte sende inn informasjon som skjemaet etterspør.

1. Opplysninger om rettighetshaver
Navn/organisasjon/sammenslutning: Rákkonjárga orohat 7 – Reinbeitedistrikt 7 Rákkonjárga
Postadresse: Austertanavegen 297, 9845 Deatnu-Tana
Kommune: Deatnu-Tana
Telefon: 9320 1565
E-post: reindrif@frode-utsi.no

2. Angivelse av det geografiske området meldingen gjelder
Felt/kommune: Felt 7 Tana
Nærmere angivelse av området: Høstbeite fra Austertana til Lievlan, og videre til vinterbeite i Skidalen over Aleknjarg og helt fram til finskegrensen beliggende på Østsiden av Tanavassdraget, samt vinterbeite i Máskevárri på vestsiden av Tanavassdraget. Se eget kart nedenfor.
Kart vedlagt (sett kryss): X Ja ☐ Nei

3. Beskrivelse av den utøvde bruken

Her bør det beskrives hvilken type bruk som har vært utøvd og som utøves i det området meldingen gjelder. Omfanget av bruken, hvem som har stått for den og i hvilke periode(r) den har foregått, bør også beskrives.

I distriktet Rákkonjárga drives tradisjonell samisk reindrift. Sommerbeitet er i Berlevåg og Båtsjord kommuner. Høst og vinterbeitet i Deatnu-Tana kommune. På 1600-tallet og utover skjedde fremveksten av tamreindriften med reindriftssiidaer som spesialisert samisk næring. Spesielt økte tamreindriften med større flokker. Men lenge før dette tok samene i innlandssiidaene næringsflyttinger mellom innlandet og kysten. Tamreinflukkene ble viktig supplement til det fisket de drev i nedre deler av Tanavassdraget og sjøen. Før grensefastsettelsen i 1751 var det ganske mange som drev med reindrift med utgangspunkt i kyst- og fjordstrøkene. I følge major Shcnitler hadde 12 fjellsamer fra nedre Tana vinterbeiter vest for Buolbmátjávri.

Når det gjelder Tanadalen, ble siidaene i Deatnu og Ohcejohka delt, og områdene vest for elvedalen (som senere ble hetende Polmak tinglag/anneks i 11903, da annekset ble egenkommune) kom under dansk-norsk overhøyhet og forvaltning. De fortsatte likevel å krysse riksgrensen.

Samene i Tanadalen som ikke var tilknyttet reindriften, fortsatte å livnære seg på tradisjonelt vis. De utnyttet ressursene som fantes innenfor sitt gamle siidaområde. På 1800 tallet ble de kalt for elvesamer. Elvesamene gikk etterhvert over til fast bosetning og begynte med litt jordbruk ved siden av laksefiske og utmarksutøvelse.

På første halvdel av 1800-tallet økte reintallet i Øst-Finnmark sterkt. Reindriftssamene i Ohcejohka/Utsjok hadde sommerbeite på norsk side. Reindriftssamene fra begge landene (svensk/finsk) levde side om side hele året og mellom dem var det nesten ingen stridigheter. For myndighetene var det vanskelig å slå fast hvilken nasjonalitet de forskjellige reindriftsamene hadde. Det hendte at innen en og samme familie, som hadde vinterbeite på finsk-russisk side, var noen norske og noen finsk-russiske undersåtter. Slike forhold ble det slutt på i 1852. Da ble den norsk-finsk/russisk grense stengt for næringsvirksomhet.

I folketellinger av 1865 kommer det fram at at antall norske reindriftfamilier i Øst-Finnmark var redusert til 22, som eier litt over 8000 rein. Av dem er det åtte familier som har vinterbeite nor og vest for Tanaelva, dvs. Polmak fjelldistrikt. I reindriftsloven av 1933 ble Finnmark inndelt i fire reinsogn, Guovdageaidnu, Kárášjohka, Buolbmat og Várjjat. Disse ble igjen inndelt i sommerbeitedistrikter og vinterbeite-distrikter. Samtidig ble det fastsatt beitetider for opphold i de ulike distriktene (ref NOU:34 s. 199-200). Stort sett er disse distriktgrensene samme inndeling i 2019, foruten vinterbeite i Måskevárri som tilfalt Rákkonjárga etter en dom i Lagmanns-retten i 2014. Måskekvarri ligger i Tana kommune, og strekker seg over et område på omtrent 200 kvadratkilometer i reinbeitedistrikt 11 Polmak, som er et vinterbeite-område.

Reinbeitedistrikt 7 har gruvedrift gående i fjellene over Austertana, som er i ferd med å stenge eneste mulige flyttevegen i Mielkevággi og Čammajohka som går mellom sommer-, høst- og vinterbeitet, og i ferd med å bryte opp leien som fører rein fram til

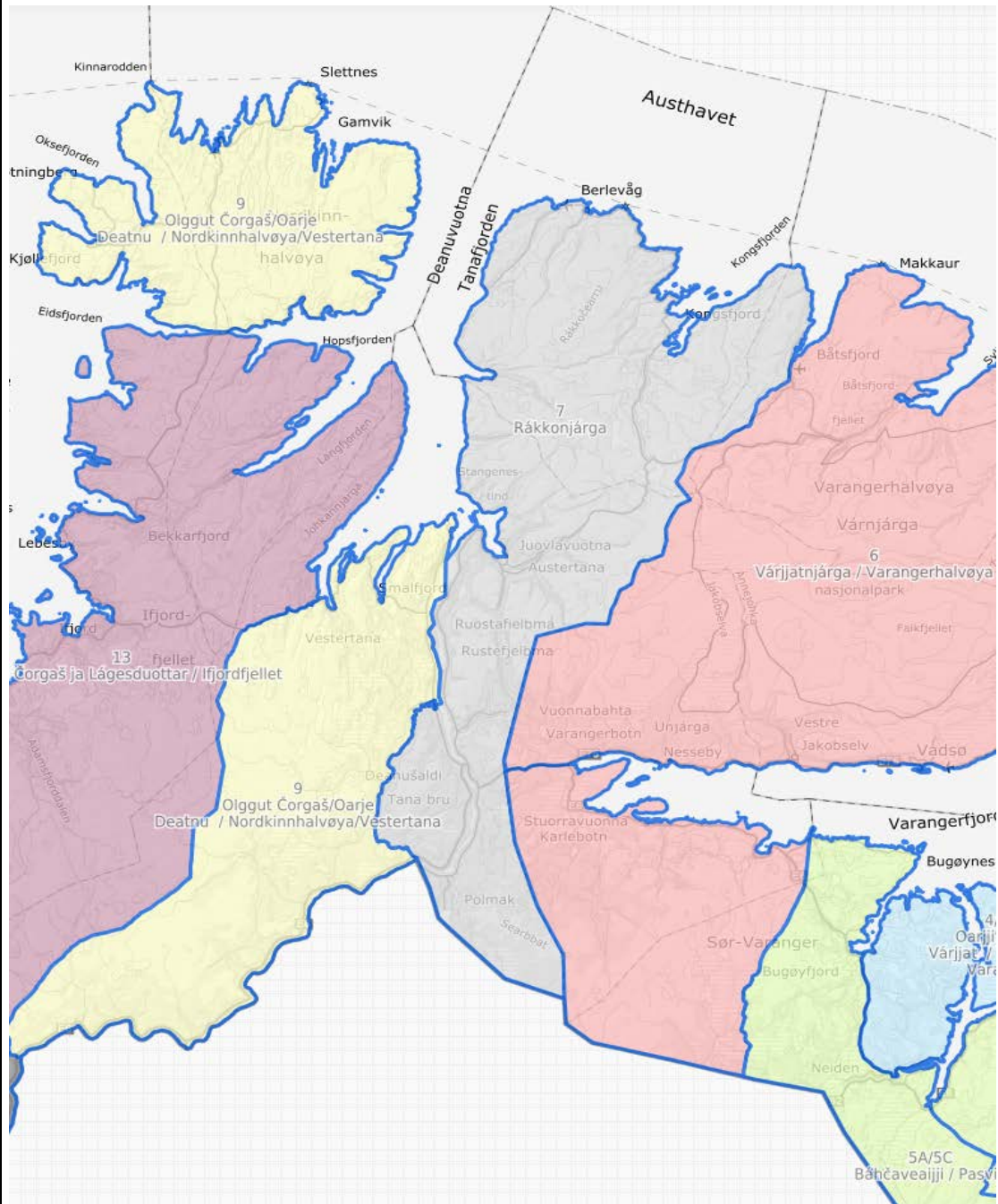

FINNMÁRKOKOMIŠUVDNA FINNMARKSKOMMISSJONEN

merke- og slaktegjerdet ved Nástejávri-Stjernevann. Virksomhetens infrastruktur holder på å falle i sammen, som kan bety slutten på en årelang samisk næringsveg og bærer av samisk kultur i området.

Finnmarkskommisjonen bes om å fastsette Rákkonjárga reinbeitedistrikt 7s rett til beiteområdene innenfor felt 7, og vurdere også reindriftens innsigelsestilling i vid forstand til annen bruk av områdets landrettigheter.

Nedenfor kart over distrikt 7, som grenser til nabo-distriktene Čorgaš og Várjnjárga.

På kartet mangler markeringen av vinterbeite Máskevárri, på vestsiden av Tanaelva, som tilhører Reinbeitedistrikt 7 Rákkonjárga.

FINNMÁRKOKOMIŠUVDNA FINNMARKSKOMMISJONEN

4. Angivelse av det rettslige grunnlaget for rettigheten

Her kan det angis hva som anses som det rettslige grunnlaget for rettigheten, for eksempel hevd, alders tids bruk eller lokal sedvanerett.

Viser til pkt 3 over.

5. Angivelse av type rettighet

Her kan det angis hva slags type rettighet som anses ervervet med grunnlag i den utøvde bruken (bruksrett eller eiendomsrett, individuell eller kollektiv rett).

Reindriftens kollektive og til individuelle siidaenes rettigheter til grunnen i felt 7 Deatnu-Tana.

6. Dokumentasjon

Dersom det foreligger skriftlig dokumentasjon i saken, bes det om at dette vedlegges meldingen eller sendes Finnmarkskommisjonen. Annen dokumentasjon som har betydning for saken beskrives nærmere.

Eventuelle vitner som kan underbygge kravet må beskrives ved navn og kontaktinformasjon.

Vedlegg (Kryss av)

Vedleggsoversikt

Oversikt over muntlig dokumentasjon

7. Underskrift

Navn:

Frode Utsi, distriktleder

Sted/dato: 09.10.2019

Underskrift:

Frode Utsi /s.

Meldingen inkl. alle vedlegg sendes pr. post til:

Finnmarkskommisjonen
Postboks 24
9846 TANA

eller pr. e-post til:

finnmarkskommisjonen@domstol.no

FINNMÁRKOKOMIŠUVDNA
FINNMARKSKOMMISJONEN